

Sort Sol - 6. oktober 2012

Oprettet: tirsdag, 9. oktober 2012 22:29

Skrevet af Else Kildevang Madsen

Vi har længe glædet os til at opleve naturfænomenet SORT SOL. Derfor blev vi glade, da de 2 sønderjyder Leif Østergård og Tom Skade tilbød at lave en Go West tur til Sønderjylland med Sort Sol som afslutning. De havde lavet et stort forarbejde inden turen, med mange opdateringer på hjemmesiden, kontakt til både Gram Slot, Schackenborg og bestilt mad til os i Tyskland.

Vel mødt, desværre i regnvejr, ved mødestedet hos NDI i Brørup lørdag kl. 10.15 blev vi sammen med de øvrige ca. 40 biler og næsten 80 personer modtaget af 4 glade mennesker. Tom, Thoma, Leif og Else, som krydsede af på deltagerlisten og uddelte info materiale om Tønder og Tønder Marsken. Vi fik også en udførlig tur beskrivelse som i kan se nedenfor dette referat. Leif bød velkommen med en kort forklaring om turen og lidt om kørereglerne (senere på turen skulle det dog vise sig at en enkelt havde glemt at lytte) og Tom sørgede for at få bilerne af sted. Han havde 4 Walkie-talkie med. Til forreste og bageste bil og bil nr. 10 og 30, så skulle der være styr på kolonnen.

Første stop skulle være Gram Slot. Vi har været forbi den flere gange og nydt det flotte syn udefra, sidst på 2012 Jubilæumsturen fra Ribe til Horsens. Derfor var det med stor spænding, at vi nu skulle have en rundvisning på slottet. Guiden, som vi desværre ikke kan huske navnet på, var tidligere ejendomsmægler i byen, kunne fortælle mange røverhistorier om slottet og dets historie. Som borgere i Kolding Kommune, er der et ekstra krydderi på historien for os. Havde Svend Brodersen dengang i 2006 ikke fået den vanvittige ide at købe et slot til 90 mill. kr. ja, så havde han i dag været vores borgmester. <https://www.realdaniadebat.dk/landbrugsforum/pages/Nyefort%C3%A6llingerp%C3%A5GramSlot.aspx>

Guiden startede med at vise rundt i staldbygningerne. Han var morsom at høre på, fortalte bl.a. om en kendt politiker. Kresten Poulsgård fra Fremskridtspartiet som han nok mente at nogle af de gråhårede kunne huske. Kresten Poulsgård har arbejdet på slottet og havde haft nogle vældige diskussioner med den tidligere greve.

Inde på slottet fik vi fortællinger om nogle af beboerne og forklaringer på, hvorfor de stadig går rundt som spøgelse på Gram Slot.

Specielt Anna Sofie Schack har været en grusom slotsfrue for de stakkels kammerpiger. <http://www.s8.dk/camp/dkplads16.htm>.

Ved rundvisningen i hovedfløjen blev historien om grænselandet og det dengang tyske herredømme også berørt. Her var den gamle stemmeurne fra 1920 placeret. Det var her i denne kiste på Gram slot at stemmerne blev afgivet med 100 % danske stemmer. Rygter vil vide at de tysksindede ikke fik adgang til slottes stemmeurne. Som bekendt

kom Sønderjylland igen tilbage til Danmark efter mere end 50 års tysk herredømme.

Vores medbragte frokost blev indtaget i de ombyggede kostalde, fine forhold i regnvejret. Stalden er nænsomt restaureret, i en enkelt bås er det originale gulv bestående af toppede piksten bevaret.

Køreturen fra Gram startede igen i regnvejr. Der gik dog ikke ret lang tid inden solen tittede frem og næsten alle fik taget ned i den rette position. En enkelt deltager havde dog valgt at reklamere for en hardtop, han har til salg, så han måtte køre videre med "låg" på. Det vides ikke, om den så også blev solgt.

Turen fortsatte efter turbeskrivelsen over Sønderjyllands 3 bakkepas. Nu er det jo så kun en uge siden, vi er kommet hjem fra vores ferie i Alperne og Dolomitterne, så lige på dette punkt er vi ikke sådan at dupere. Vi måtte da også på et tidspunkt kalde Tom op på Walkien, for at spørge om det var nu vi passerede Sønderjyllands svar på Stelvio passet.

Senere passerede vi Bredebro, byen som er verdensberømt for 2 store virksomheder. Den vigtigste er TomSales Aps <http://www.tom-sale.dk/>, den anden Ecco, som har smidt en stor sko str. XXXXI af i byens rundkørsel. Da vi passerede byen, virkede det som om, at Tom har reklameret kraftigt for vores tur, hele fangruppen var mødt op for at vinke.

Næste stop var Schackenberg i Møgeltønder. <http://kongehuset.dk/Slotte-og-Kongeskibet/schackenberg-slot/schackenberg-slot>

Her ventede Thorkild Jensen på os. Han låste slotsporten op, så vi kunne køre ind med vores franske hilsen. En rød NA tilhørende Marianne og Hans Peter fra Høll, vores egen (konge?) blå NB og en hvid NC som Jon var kommet helt fra København med. Disse 3 biler blev parkeret foran slottet som en hilsen til de royale beboere på slottet, som jo har både franske og Københavnske aner.

Alle andre måtte pænt parkere på den offentlige P-plads og tage turen til fods. I Prins Joakims fravær, var det Thorkild der fortalte os om slottets historie og om driften af slottes jorder og samarbejdet med "De 5 gårde". Han gjorde det udmærket og gav os tid til at få taget de obligatoriske billeder. Det kan jo så undre, at slottes beboere vælger at gå på jagt en dag med så fint besøg. Thorkild stod pænt og sagde farvel til os da vi kørte fra Møgeltønder. Desværre var bilen tømt for klubbens hvervefolder, jeg ville ellers have givet ham en til prinsen, men måtte nøjes med at sige at han må hilse og kikke efter billeder på klubbens hjemmeside.

Efter turen på de toppede brosten i Møgeltønders flotte gade, <http://www.moegeltoenderturist-slotsgade.blogspot.dk/>, var der ikke langt til grænseovergangen i Rudbøl.

Her ventede de på kroen i Rozenkranz med kalkunlår. http://www.alter-deutscher-grenzkrug.de/dansk/Gk_Dk/gk_dk.html. De var store, så ingen gik fra kroen med sultfornemmelse. Uden for kroen stødte vi på gamle bekendte fra jubilæumsturen. 2 tyske par, fra hhv. Berlin og Hamborg som var med i Horsens, var kørt den lange vej for at hilse på og se sort sol.

Fra Rosenkranz kørte vi til Aventoft, hvor Tom viste vej til ledige p-pladser ved de forskellige grænsebutikker.

Herfra gik vi iført gummistøvler ud på diget for at se om vi kunne få øje på nogle fugle. Sort Sol er et naturfænomen som helt sikkert er værd at stifte bekendtskab med. <http://www.youtube.com/watch?v=JxYHmPMcpBo>

Ca. ½ time efter solnedgang dukker fuglene op for at tilbringe natten i sivene bag digerne. Stærerne kommer flyvende i små grupper, disse samles i større flokke som flyver frem og tilbage, op og ned inden de endelig slår sig til ro i rørskoven. Det ser flot ud, som en elastik der trækkes ud og slippes igen. Nogen gange så himlen ud som et korstingsbroderi. Himlen var helt sort af fugle, deraf navnet Sort Sol. Det var bestemt ikke kun MX5 kørere der havde fundet vej til diget ved Aventoft denne lørdag aften. Det vrimlede med mennesker her langs diget, hvor der samtidig var meget smattet. Hele 3 busser så vi på P-pladsen, da vi gik tilbage til bilerne. Der er mange der sælger ture til Sort Sol, vi er bare aldrig kommet af sted på en af disse.

Det var desværre ikke alle vi fik sagt farvel til. Mørket faldt på, grænsebutikkerne lukkede, vi parkerede ikke samme sted, nogle skulle overnatte i Rudbøl og Højer, andre kørte direkte hjem. Derfor bruger vi lejligheden her til at sige alle firs deltagere tak for godt selskab, vi nyder altid at være sammen med jer, både gammelkendte og helt nye medlemmer.

Sidst men ikke mindst en stor tak til Else, Leif, Tom og Thoma for en et rigtig godt arrangement. Det var en god tur og I havde jo magt over det hele. Specielt over solene, både den gule og sorte.

Else og Knud Erik

Almind

Nedenstående blev udleveret til co-driverne, med besked på at læse højt for chaufføren undervejs:

Sort Sol Tur 6.10.2012 – Fikspunkter og seværdigheder på vores tur.

Start i Brørup, sydover til **Sønderskov Gods** hvor der både er indrettet museum og restaurant.

Herfra vestpå mod Foldingbro hvor vi kører over **Kongeåen**. Efter et par kilometer drejes til venstre mod Lintrup, videre til Melby, Tornum og Hjortvad for at krydse Ribevej i Sdr. Hygum. Herfra ad små veje til Brændstrup (her ligger en kendt forhandler af **Harley Davidson** motorcykler) og her drejes til højre sydpå til Gram, hvor vi kommer ind til **Gram Gods og Slot** som ligger nord for byen. Tid hertil er ca. 1 time Her indtages den medbragte frokost

13.15 Efter pausen kører vi til Fole, drejer sydpå ved Fole Høkerkro, (det er de ejere der også ejer Restauranterne FLAMMEN) som er bekendt for en del af jer. Vi passerer Gram Å hvor der er lavet en renovering af vandløbet ved dambruget så **Snæblen** kan komme op i åen og gyde.

Videre sydpå gennem Enderup skov i **Stensbæk Plantage**, over Gels Å, igennem skoven hvor vi på højre side ser røde bygninger som ejes af Skov- og Naturstyrelsen, var tidligere et asylcenter, men i dag fungerer som en Holistisk Højskole. Vi kører gennem **Arnum**, kendt for sine 2 årlige **Hestemarkeder** og ikke mindst for den meget populære **Camp-Let**, som er blevet produceret her siden starten. Fabrikken ligger over for Spar hvor vi drejer til højre mod syd. Syd for Arnum, svinges til højre ned mod Gånsager, herfra videre ned mod Arrild, hvor vi på venstre hånd har **Arrild Ferieby**, som er en samling sommerhuse bygget inde midt i landet i et skovområde.

Vi fortsætter mod syd, op over et bakkeområde kaldet **Løgumbjerge**, her tager vi et par rundture op og ned af "bjerget" med afslutning op af det største og stejleste bjerg i vores område – **VONGSHØJ**

Vi suser ned af bjerget, til Koldingvej og drejer mod syd, retning Tønder. Efter godt et par kilometer drejes til højre mod Ellum, herfra gennem Trælborg med et par gode sving, og ender i Bredebro på A11, hvor vi drejer til højre (**bemærk ECCO-foden oppe på toppen i**

rundkørslen), som vi suser helt rundt i og drejer ind i **Bredebro**, kører over den gamle bro som er ca. 128 år gammel. Til venstre ligger **Den Gamle Kro**, som er en gammel landevejskro der stadig eksisterer, selvom vejen er ført udenom byen. Vi drejer til højre før vi kører ind i selve byen, og med næsen mod vest, dukker en kendt skofabrik op på jeres venstre hånd – **ECCO SKO** – som er den del af koncernen der blev startskuddet til Ecco, grundlagt her i Bredebro i 1963 af Karl Tousbuy.

Efter små 5 km, i Harres drejes til venstre mod Trøjborg. Lidt sjove sving på vejen dertil, og **Trøjborg Ruin** dukker op på venstre hånd. Kulissen bliver ofte brugt til friluftsspil, bryllupsbilleder og teaterforestillinger. Efter Trøjborg kører vi forbi Visby ad Møllevej, sydpå til Østerby, hvor vi drejer til venstre mod Gallehus. I **Gallehus** står der 2 sten, der markerer findestedet for de 2 **GULDHORN**. Herefter er der kort køretur til Møgeltønder hvor vi gør holdt og kigger på **Schackenberg Slot**. Ca. 15.00 Ca. 1½ time fra Gram til Møgeltønder.

15.00 Efter slotsbesøget går turen ned ad de toppede brosten i Møgeltønder, vi drejer til venstre ad Sønderbyvej, med sigte på Rudbøl. Der er en del sving på dette stykke, så pas på evt. fedtede vejbaner ;-) – med ankomst i Rudbøl, drejer vi til venstre og kører ned over grænsen til **Rosenkranz** hvor vi skal spise **Kalkunlår** ca. kl. 16.00

Ca. 10 minutter fra Møgeltønder til Rosenkranz